

Kaduttava kadotustuomio

5.1.2007 07:23 — Mika Lahdensivu

Kun painaviakaan sanoja ei kuulla tai ne eivät tehoa, voi pieni nettioperaattori siirtyä sanoista tekoihin, tuumi muuan yritys ja tuomitsi kadotukseen venäläisen Allofmp3-sivuston. Yritys vain oli tuhoon tuomittu. Webissä kuluttajat ovat kuninkaita, mutta kuinka oikeudenmukaisia hallitsijoita he ovat?

Kun kanssaihmistä kaltoin kohdellaan ja hänen oikeuksiaan poljetaan, onko sitä viisainta seurata sivusta asian tilaan puuttumatta? Kielteiseen vastaukseen päätyivät omalla tavallaan joulukuussa sekä ruotsalaiset piraatit että Öresundin seudulla toimiva laajakaistaoperaattori Perspektiv Bredband - ja kas siinäpä olikin aihetta kunnan kaksintaisteluun!

"Perspektiv Bredband ottaa kantaa!" huudahti yrityksen lehdistötiedote joulukuun kahdeksantena ja kertoi, että huolellisen harkinnan jälkeen yritys oli päättänyt sulkea asiakkailtaan pääsy [kansainvälistä kritiikkiä](#) joulukuun ajan uhmanneelle venäläiselle Allofmp3-sivustolle. Motiivina moiseen oli kuulemma keskustelu artistien etuja valvovan IFPI:n kanssa. Sen mukaan mainittu saitti myy luvatta ruotsalaisten muusikkojen musiikkia ja polkee siten heidän tekijänoikeuksiaan. **Välittäjä päätti olla välittämättä**

Myötätunnon puuska tarttui nettioperaattoriin. Artistien työ on yrittämistä siinä kuin nettiliikenteen hoitaminenkin, eikä muusikoiden suusta siten pidä viedä leipää, jonka he ovat kovalla työllä ansainneet, operaattori viesti. Niin ikään yritys ilmoitti "rohkeutta osoittaen asettuvansa toisten tueksi silloin kun siihen on mahdollisuus" ja antoi ymmärtää, että tällä olisi myös jotain tekemistä yhteiskuntavuorokauden kanssa.

Vaan kuinka kävikään? Jo joulukuun 21. päivänä uusi lehdistötiedote kertoi lukon auenneen. Yrityksen hallitukseen edellisenä päivänä valitun uuden puheenjohtajan mukaan päätös oli yksinkertaisesti ollut hätäinen ja väärä, eikä yritys ollut toiminut "siten kuin teleoperaattorin sen asiakkaiden mukaan tulee toimia".

Osan asiakkaista kerrottiin tuhtuneen operaattorin harjoittamasta sensuurista. Naurua sen sijaan ei niinkään kuultu, vaikka sellaistaikin puhe yksittäisten sivustojen

---

sensuroinnista toisinaan aiheuttaa - lukot kun on kuulemma kovin helppo kiertää.

Sanomalla ei selviä?

Vakavimmin ilmeinen operaattorin tarmonpuuskaan tarttuivat piraatit. Piratbyrånin ja The Pirate Bayn nimissä avattiin nopeasti [kampanja](#) nettisensuuria vastaan. Piraatit maanittelivat webmastereita sulkemaan sivuiltaan mainitun operaattorin asiakkaat ja antoivat ymmärtää, että taistelussa on pohjimmiltaan kyse hyvästä yhteiskunnasta, jossa jokainen pääsee osalliseksi sananvapaudesta. Lukkojen taakse saatetun saitin sisältöhän ei riko Ruotsin lakia, piraatit muistuttivat.

On selvää, että sananvapaus kuuluu kaikille ja siten myös teleoperaattorilla on oikeus omaan mielipiteeseensä. On kuitenkin ongelmallista, jos nettioperaattori ryhtyy omavaltaiseksi makutuomariksi ja tuomitsee kadotukseen jonkin yksittäisen sivuston sen sijaan, että toisi mielipiteensä julki ihan vain sanoin.

Ongelmallista sivustaseuraajan mielestä on kuitenkin myös se, että edes sananvapauden puolustajaksi itseään kutsuva taho ei tunnu uskovan ensisijaisesti sanojen voimaan vaan turvautuu kampanjassaan nyt nähtyihin tekoihin.

Vapaata vain webissä?

Entä, jos piratismikeskustelu nykäistäisiin vaihteeksi kokonaan irti internetistä ja siten myös sananvapauskeskustelusta sekä sensuurista?

Jos koko internetiä ei olisi, pitäisikö äänitteitä myyvien kauppojen saada rinnalleen piraattikopioita myyviä putiikkeja? Niin surullista kuin se onkin, joku epäilemättä onnistuisi perustelemaan niidenkin olemassaolon samaan tapaan kuin sen, että netissä kaikki on jotakuinkin vapaata riistaa ja se on ikään kuin hiljaa hyväksyttävä.

- Valinnanhan eri vaihtoehtojen välillä tekee yksin kuluttaja, perustelu kuuluu.

Kuluttajaa tosiaan sanotaan kuninkaaksi, ja monin tavoin rooli onkin hänelle mitä luontevin. Ellei kyse ole hirmuvallasta, vallankäyttäjien toimia on kuitenkin tapana tarkastella julkisesti ja tarpeen vaatiessa jopa kritisoida, sillä valtaan on perinteisesti totuttu liittämään vaatimus vastuusta. Kuinka lienee asiain laita kulutusyhteiskunnassa?

<http://www.digitoday.fi/mielipide/2007/01/05/kaduttava-kadotustuomio/2007238/66>

